

Toolkit Vrouwenstemmen 2017

Gemaakt door de Nederlandse Vrouwen Raad

In samenwerking met:

Atria instituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis

CDA Vrouwen

FAM! Netwerk

Molukse Vrouwen Raad

NVVH Vrouwennetwerk

Politiek Scholings Centrum

Vrouwenbelangen

ZijActief Limburg

Website <http://www.internationale-vrouwendag.nl/>

VrouwenStemmen

Nu er in 2017 weer verkiezingen zijn, wil de NVR zich samen met o.a. haar lidorganisaties en Atria inzetten voor het vergroten van de participatie van vrouwen in de Tweede Kamer verkiezingen. De NVR doet dat onder de naam 'VrouwenStemmen'.

De naam VrouwenStemmen verwijst naar drie doelen:

1. Vrouwen stemmen. Wij roepen vrouwen op om te gaan stemmen en liefst op een vrouw.
2. Wij willen bereiken dat er een meer evenredige verdeling van vrouwen en mannen in de Tweede Kamer komt. Momenteel zijn er 57 vrouwen in de Tweede Kamer, dit is 38%. Uiteraard zijn we eigenlijk pas tevreden als de verdeling 50/50 is.

Meer vrouwen in de Tweede Kamer maakt het voor vrouwen ook prettiger in de politiek: de mannencultuur wordt doorbroken en er komt meer diversiteit in de manier van met elkaar omgaan, vergaderen en besluiten.

Zijn vrouwen betere bestuurders dan mannen? Dat zouden we niet willen beweren. Wel is het zo dat vrouwen over het algemeen oog hebben voor hun directe leefomgeving en vaak heel goed weten wat er speelt in de samenleving. Besluiten moeten niet genomen worden zonder evenredige inbreng van vrouwen.

We vragen politieke partijen om actief op zoek te gaan naar vrouwen in alle politieke en ambtelijke geledingen. Vrouwen zijn geen minderheidsgroep: zij vormen meer dan de helft van de bevolking. Die moeten gehoord en gezien worden. Zij kunnen het merkbaar verschil maken.

3. Met onze stem, vrouwenstemmen dus, willen wij laten horen als het gaat om onderwerpen die voor vrouwen van groot belang zijn. Deze onderwerpen halen we uit de signalen uit onze achterban. Het gaat om:

- ◆ De opvang van vrouwen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld. Eerder was dat beleid van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport: nu zijn de gemeenten daarvoor verantwoordelijk. We willen dat het niet wordt weggedrukt omdat gemeenten te weinig geld hebben en hun prioriteit leggen bij kindermishandeling. Vrouwen vluchten in noodsituaties met hun kinderen naar de opvangvoorzieningen en hebben zelf ook opvang en verdere ondersteuning nodig.

- ◆ De druk die er op vrouwen ligt om onbetaalde zorg te verlenen aan ouderen, zieken en kinderen is groot. Die druk is toegenomen en neemt nog verder toe in de komende jaren vanwege de bezuinigingen en het beleid van de overheid dat erop gericht is om ouderen zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Wat de verzorging van kinderen betreft, de kinderopvang is door de bezuinigingen en de keuzes van de overheid fors duurder geworden. Vrouwen van verschillende generaties vangen veel op. Nu ook ouderen worden gestimuleerd om tot 67

jaar op de arbeidsmarkt te blijven zal een betere verdeling van die onbetaalde inzet over de hele bevolking nodig zijn.

◆ De positie van alleenstaande moeders is moeilijk, zij hebben een eigen inkomen en een goed sociaal netwerk nodig. De genoemde punten moeten aandacht krijgen b.v. bij het financieren van ondersteuning. Vrouwenorganisaties kunnen lokaal een rol spelen o.a. door het aanbieden van vrijwillige coaching of mentoring met als doel 'empowerment' van vrouwen zodat ze stappen kunnen zetten op weg naar financiële en sociale zelfredzaamheid.

TOOLKIT

Op de NVR-site kunt u via het kopje projecten naar de website van VrouwenStemmen gaan. U kunt ook rechtstreeks naar www.kiezeenvrouw.nl gaan. Op deze website vindt u alle informatie over VrouwenStemmen en de toolkit.

Op de website is er ook een agenda te vinden met de bijeenkomsten van organisaties. Wilt u dat uw bijeenkomst er aan wordt toegevoegd, stuur dan een mail naar r.aukes@de-nvr.nl

Inhoud toolkit:

VrouwenStemmen + Kiezeenvrouw.nl	blz. 2
Geschiedenis vrouwenkiesrecht	blz. 4
Verkiezingsprogramma's doorgelicht op emancipatie	blz. 4
Wat is strategisch stemmen en hoe werkt het	blz. 5
Stappenplan: hoe organiseer ik een bijeenkomst	blz. 7
Uitleg over de Tweede Kamer en haar functie	blz. 9
Interessante projecten en informatie over vrouwen en de politiek	blz. 12
– 12 maanden, 12 provincies Irene Janssen	blz. 12
– Aanbevelingen VrouwenPodium 12 september 2016	blz. 14

Geschiedenis Vrouwenkiesrecht

Komt in februari. Wordt aangeleverd door Atria, kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis

Verkiezingsprogramma's doorgelicht

Komt in februari. Wordt aangeleverd door Atria, kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis

Wat is strategisch stemmen en hoe werkt het

Kies een partij en stem op een vrouw die anders niet in de TK zou komen

Strategisch stemmen bij Tweede Kamerverkiezingen

Vrouwenbelangen voert al sinds jaren acties om meer vrouwen in de politiek te krijgen. De basis voor de verkiezingsactiviteiten is altijd: KIES EEN VROUW.

Die oproep wordt zeker gehoord; het aantal voorkeurstemmen op een vrouw was bij de Tweede Kamerverkiezingen in september 2012 70% van het totale aantal voorkeurstemmen, dat wil zeggen van de stemmen die niet op de lijsttrekker uitgebracht werden. Dat bracht echter geen extra vrouwen in de Kamer. Als je dat wilt bereiken moet er meer gebeuren. Vaak wordt namelijk *op de eerste vrouw* van de lijst gestemd. Tja, die komt er meestal toch wel in. Om effect te hebben op het AANTAL gekozen vrouwen moeten er veel voorkeurstemmen worden uitgebracht op vrouwen die LAGER op de lijst staan en net buiten de boot dreigen te vallen.

Stem op een vrouw, maar doe het effectief, **strategisch**. Stem op een vrouw die net wel of niet gekozen zal worden. Hoe weet je dat? Je zou af kunnen gaan op de peilingen, hoewel die niet erg betrouwbaar zijn gebleken.

Voorkeurstemmen Tweede Kamerverkiezing in 2012

Het totaal aantal geldige, niet zijnde blanco, stemmen bedroeg 9.424.235 stemmen. Er zijn 150 zetels te verdelen. De kiesdeler bedroeg (afgerond naar boven) 62.829 (aantal geldige stemmen gedeeld door aantal zetels = 150). Niet afgerond was de kiesdeler: 62.828 35/150

Om met voorkeurstemmen te worden gekozen had een kandidaat meer dan 25% van de kiesdeler nodig, dus minimaal (afgerond naar boven) 15.708 stemmen. Dit is helaas geen enkele vrouw in 2012 gelukt.

Stappenplan

1. Vorm een groepje met wie je niet alleen de ingeschatte nieuwe lijst gaat maken, maar ook kan bepalen wat je er mee gaat doen. Bv in de plaatselijke pers een bericht plaatsen, de vrouwenorganisaties benaderen, via de sociale media een aanbeveling posten, in je eigen netwerk uitdragen.
2. Zorg dat je tijdig beschikt over de nieuwe kandidatenlijsten. Men wacht vaak met verspreiden tot kort voor de verkiezingen, maar de lijsten zijn al veel eerder ingeleverd.
3. Maak een overzicht van de huidige zetelverdeling in de Tweede Kamer; m/v.
4. Maak een inschatting op grond van de landelijke peilingen welke partijen in de nieuwe Tweede Kamer zouden komen en met hoeveel zetels. NB Hier komt het aanwezige politieke gevoel goed van pas.
5. Maak op grond van de inschatting een nieuw schema van de te verwachten zetelverdeling en vul aan de hand van de nieuwe kandidatenlijst de namen in, met

m/v. Dan kun je zien of een vrouw als laatste van een partij in de raad zou komen of net niet: een onzekere plaats. Zo'n persoon zou een aanbeveling moeten krijgen, louter om die getalsmatige reden. Het is aan de kiezer om af te wegen of ze die persoon haar vertrouwen zal geven.

6. Nu kun je per partij een aanbeveling maken. Dat geldt niet voor elke partij; er zijn partijen die voldoende vrouwen op de lijst zetten of consequent de lijst vormen door m en v af te wisselen.
7. Dan is het tijd voor de strategie. Let op bij eventuele publiciteit dat de onafhankelijkheid van de Vereniging voor Vrouwenbelangen duidelijk blijft. Vrouwenbelangen vindt politiek heel belangrijk, maar is niet gebonden aan een politieke kleur of levensbeschouwing en spreekt zich nooit uit voor een bepaalde persoon of lijst.

STAPPENPLAN / TIPS

Voor het organiseren van een bijeenkomst i.v.m. Tweede Kamer verkiezingen.

1. Kies een wervende titel en bepaal de datum.

Het organiseren van de bijeenkomst begint bij het prikken van de datum. Start niet te laat, geef jezelf de tijd om alles rondom de bijeenkomst te regelen. Het kost vaak meer tijd dan je verwacht, denk hierbij aan 3 á 4 maanden. Bovendien heb je dan meer kans dat de locatie nog beschikbaar is en dat de sprekers en bezoekers nog ruimte hebben in hun agenda.

2. Zoek een locatie

Een goede locatie hoeft niet veel te kosten. Benader bijvoorbeeld de school in de buurt. Veel scholen zijn best bereid de gymzaal of de aula te beschikking te stellen. Ook clubhuizen, buurthuizen, sportverenigingen of kleine horecagegelegenheden zijn goede opties. Houd bij het regelen van een locatie ook rekening met hoeveel mensen die je verwacht.

Vergeet de koffie en thee niet.

3. Uitnodiging / Save The Date

Stuur ruim van te voren een Save The Date met daarin het thema van de avond, de dag en locatie. Mocht er al een programma bekend zijn stuur deze dan mee. Mensen kunnen de dag dan vrij houden in hun agenda.

Vermeld de bijeenkomst op de website en deel het op sociale media. Zorg dat mensen weten van de bijeenkomst.

Stuur minimaal een maand van te voren een uitnodiging. Vermeld in de uitnodiging eventueel de parkeermogelijkheden en voeg adres en routebeschrijving toe. Stuur de aanwezigen een week van te voren het definitieve programma toe.

4. Programma: Denk aan interactieve invulling: daten / meet en greet/ interview/ Lagerhuisdebat /wensmuur/levendige discussies / rondetafelgesprekken

Zorg voor bekende sprekers, ze moeten iets hebben met het thema. Onderzoek of het mogelijk is om een bekende vooraanstaand politicus uit te nodigen, denk hierbij aan een plaatsgenoot of iemand uit de regio.

Als er een á twee belangrijke sprekers hebben toegezegd benader dan de overige partijen met de mededeling wie er al hebben toegezegd. Grote kans dat ze er ook graag bij aanwezig willen zijn.

5. Zoek een leuke/bekende “dagvoorzitter” .

Het kan handig zijn een dagvoorzitter te hebben, iemand die verschillende sprekers aan elkaar praat. Een dagvoorzitter heeft vooraf veel informatie nodig m.b.t. de diverse sprekers, de namen, functies, levensloop en het onderwerp zijn belangrijk om iemand goed te kunnen aankondigen. (Informatie via Google kan je hierbij helpen)

6. Discussietips.

Geef mensen tijdens de bijeenkomst de tijd om vragen te stellen.

Je kunt dit doen door na elke spreker tijd in te plannen voor het stellen van vragen of door aan het eind van de avond tijd voor vragen in te plannen. Sommige sprekers vinden het prettig als mensen hun vragen gewoon tijdens de presentatie stellen. Overleg dit vooraf met de sprekers.

Zorg voor voldoende diversiteit in je programma.

Tussendoor is een pauze prettig maar zorg dat na de pauze iedereen weer tijdig weet dat een spreker begint. Niets is vervelender dan geloop en gepraat tussendoor.

7. Sprekers

Zorg dat de sprekers voor en na hun praatje goed opgevangen worden, wijs iemand aan die de spreker opwacht en begeleidt.

Vraag sprekers vooraf wat er voor nodig is om de presentatie te geven. Microfoons? Als je een PowerPoint presentatie wilt houden, moet er wel een beamer, een computer/laptop en een projectiescherm aanwezig zijn (controleer vooraf of dit allemaal werkt)

Stuur sprekers enkele dagen voor de bijeenkomst een laatste e-mail waarin je ze vraag de laatste keer te bevestigen dat ze komen. **Vraag een tel. nummer en geef je eigen tel. nummer!!**

Stuur ze een routebeschrijving en het complete programma, zodat ze weten waar en wanneer ze verwacht worden.

Een spreker verdient een woord van dank en een kleinigheid.

Mogelijke onderwerpen voor een bijeenkomst:

1. Geschiedenis van het vrouwenkiesrecht.
2. Vrouwen in de politiek.
3. Gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in invloedrijke en besluitvormende posities.
4. Strategisch stemmen.
5. Ik ga stemmen, u ook?
6. Economische zelfstandigheid van vrouwen als basis voor een onafhankelijk bestaan.
7. Eerlijke verdeling van arbeid en zorg met oog voor culturele achtergronden.
8. Het voorkomen en aanpakken van geweld tegen vrouwen.
9. Duurzame ontwikkeling: stimuleren van duurzame productie en consumptie.

TWEEDE KAMER

Welke taken heeft de Tweede Kamer?

De Staten-Generaal vertegenwoordigen het gehele Nederlandse volk.

De Tweede Kamer controleert de regering (de Koning en ministers) door het goedkeuren of verwerpen van wetsvoorstellen. Daarnaast maakt de Tweede Kamer wetgeving samen met de regering en de Eerste Kamer.

Vergaderingen Tweede Kamer

De jaarlijkse periode waarin de Tweede Kamer vergadert, begint op de derde dinsdag van september Prinsjesdag. Op deze dag vertelt de koning wat de plannen zijn van de regering voor het komende kalenderjaar. Dit doet hij in de Troonrede

Plenaire vergaderingen

De Tweede Kamer vergadert op dinsdag, woensdag en donderdag in de plenaire zaal. Alle leden kunnen deze plenaire (dat betekent voltallige) vergaderingen bijwonen. Meestal nemen alleen die Kamerleden deel die goed thuis zijn in het onderwerp dat op dat moment wordt behandeld.

Kamercommissies

De meeste Kamerleden hebben zich gespecialiseerd in 1 of 2 onderwerpen. Dit worden portefeuilles genoemd. Alle leden met dezelfde portefeuille zitten bij elkaar in een commissie. Kamerleden doen hun werk grotendeels in deze Kamercommissies. Kamercommissies beoordelen voorstellen van ministers en staatssecretarissen op een bepaald gebied. Zo is er bijvoorbeeld een Kamercommissie voor Europese Zaken.

Reces

Een aantal periodes in het jaar hebben de Eerste Kamer en Tweede Kamer een recesperiode. Er zijn dan geen plenaire vergaderingen. Tijdens het reces kunnen Kamerleden bijvoorbeeld de volgende vergaderperiode voorbereiden. Ook gaan zij in die periode het land in om hun achterban te spreken. Of ze lopen bijvoorbeeld stage bij een bedrijf of instelling.

Debat

Een debat in de Tweede Kamer heeft een vast patroon. Eerst komen de Kamerleden aan het woord. De minister of de staatssecretaris reageert hierop. Dat heet de eerste termijn. Meestal zijn dan niet alle vragen beantwoord. Daarom volgt er nog een tweede termijn. Opnieuw voeren Kamerleden het woord en geeft de bewindspersoon hierop antwoord. Dit heet ook wel repliek (door de Kamer) en dupliek (door de bewindspersoon). Soms zijn dan nog niet alle vragen beantwoord en kan nog een derde termijn volgen.

Stemmingen Tweede Kamer

In de Tweede Kamer kan op 3 manieren worden gestemd:

- *Stemming per fractie*

De Kamerleden stemmen door hun hand op te steken. De leden van een fractie die in de vergaderzaal aanwezig zijn, stemmen voor of tegen een wetsvoorstel. Vervolgens gaat de voorzitter ervan uit dat de hele fractie voor of tegen stemt.

- *Hoofdelijke stemming*

Elk Kamerlid kan om een hoofdelijke stemming vragen. Hierbij stemt ieder lid wanneer zijn naam wordt afgeroepen.

- *Schriftelijke stemming*

Schriftelijke stemmingen vinden alleen plaats als de Kamer iemand moet voordragen of benoemen voor een belangrijke functie of als de Kamer een voorzitter kiest.

Tweede Kamer taken en rechten

De Tweede Kamer heeft twee hoofdtaken: de regering controleren en wetten maken. De belangrijkste taak van de Eerste Kamer is het beoordelen van wetsvoorstellen die de Tweede Kamer heeft goedgekeurd. Van het recht de regering te controleren maakt de Eerste Kamer maar beperkt gebruik. De twee Kamers vormen samen de Staten-Generaal (het parlement). De regering is verplicht om beide Kamers te informeren. De Kamers kunnen zo de regering goed controleren. Deze informatieplicht is vastgelegd in de Grondwet.

Budgetrecht

De Eerste en de Tweede Kamer hebben het recht om de staatsuitgaven (de rijksbegroting) en de staatsinkomsten (de belastingheffing) te beoordelen en daarna te verwerpen of goed te keuren. Zo bepalen zij samen met de regering hoeveel geld de overheid zal uitgeven en waaraan zij dit zal besteden.

Onderzoek- en enquêterecht

Als het parlement vindt dat een bepaalde zaak tot op de bodem uitgezocht moet worden, kan het een zelfstandig parlementair onderzoek instellen – buiten de regering om. De zwaarste onderzoeksvorm is de parlementaire enquête.

Vragenrecht

Ieder Kamerlid mag een minister of staatssecretaris om informatie vragen of ter verantwoording roepen (ook over zaken die niet op de agenda staan). Zij doen dit onder andere door mondelinge of schriftelijke vragen te stellen

Moties indienen

Kamerleden kunnen moties indienen om een oordeel te geven over het gevoerde beleid, om de regering te vragen iets te doen of juist niet te doen of om meer in het algemeen een uitspraak te doen over bepaalde zaken of actuele ontwikkelingen. Moties kunnen bij de bespreking van elk onderwerp ingediend worden en ieder Kamerlid kan dat doen.

Amendementsrecht

Ieder lid van de Tweede Kamer mag wijzigingen voorstellen om één of meer artikelen van een wetsvoorstel van de regering te veranderen. Zo'n wijziging heet een amendement.

Recht van initiatief

Tweede Kamerleden hebben het recht om zelf een wetsvoorstel in te dienen. We noemen dat een initiatiefwetsvoorstel.

Kamercommissies

Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten
Commissie Nederlandse Groep van de Interparlementaire Unie
Commissie Veiligheid en Justitie
Commissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
Commissie voor de Werkwijze
Commissie Economische Zaken
Commissie Infrastructuur en Milieu
Commissie Wonen en Rijksdienst
Commissie Binnenlandse Zaken
Commissie Buitenlandse Zaken
Commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven
Commissie voor de Werkwijze
Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven
Commissie Defensie
Commissie Financiën
Commissie Rijksuitgaven
Commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Commissie Koninkrijksrelaties
Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Commissie Duitsland, Commissie Frankrijk
Commissie Delegatie naar de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa
Commissie Europese Veiligheids- en Defensie Assemblee
Commissie Europese Zaken
Commissie Contactgroep Verenigd Koninkrijk, Commissie Contactgroep Duitsland
Commissie Contactgroep België
Commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Commissie Delegatie naar de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad
Commissie Dlegatie naar de NAVO-Assemblee
Commissie IPC Energy
Commissie IPC-Cosac
Commissie Bouwbegeleiding
Commissie parlementaire enquêtecommissie Fyra
Tijdelijke commissie evaluatie Wet Parlementaire Enquête
Tijdelijke commissie Breed welvaartsbegrip

Interessante projecten en informatie over vrouwen en de politiek

Hier zijn interessante projecten en informatie te vinden over vrouwen in de politiek.

- 12 maanden, 12 provincies Irene Janssen
- Aanbevelingen VrouwenPodium 12 september 2016

12 maanden, 12 provincies Irene Janssen

12 maanden ... 12 provincies

Vrouwen in de politiek

2017 staat in het teken van 100 jaar vrouwen kiesrecht. Met de verkiezingen in maart 2017 en in maart 2018 is het meer dan ooit het moment om aandacht te vragen voor vrouwen in de politiek. Op lokaal niveau is anno nu nog steeds maar 28% vrouw. Dat moet beter.

Niet alleen omdat de politiek een afspiegeling moet zijn van de samenleving, maar ook omdat er nood is aan een ander soort politiek. Een politiek waar het niet alleen maar gaat om geld, macht en status, maar een politiek die kan verbinden en aandacht heeft voor zachte of feminiene waarden zoals liefde, welzijn en geluk. Want is dat niet precies waar het in het leven om draait?

Daarvoor hebben we een ander politiek team nodig en daarmee ook nieuwe politieke leiders. Leiders die deze feminiene waarden inbrengen en ook hun feminiene leiderschapskwaliteiten durven inzetten om echt te luisteren, te verbinden en empathie te tonen bij het maken van politieke beslissingen.

Wat we nodig hebben is meer vrouwelijk leiderschap in de politiek.

Daarom ga ik in 2017 in gesprek met vrouwen die zich lokaal en regionaal inzetten voor een mooiere samenleving. Ik ga iedere maand een kleine bijeenkomst doen in de regio voor vrouwen die maatschappelijk betrokken zijn en politiek actief zijn of dat zouden willen worden. Tijdens een lunch bijeenkomst biedt ik de nodige inspiratie om ervoor te zorgen dat ze stappen zetten en van zich te laten horen zodat ze hun eigen politieke geluid ontwikkelen en fans verzamelen die hen willen steunen.

Deze lunchbijeenkomsten bieden een inspiratie voor vrouwen om na te denken wat ze in de politiek kunnen betekenen, hoe zij kunnen lobbyen voor hun missie hun politieke missie en ambitie. Want op die manier kun je zelf de verandering zijn! #bethechange

Samenwerken met het 12 maanden 12 provincies project?

Dat kan wanneer ...

... jij een passie hebt voor vrouwen in de politiek ...

- en je hebt een groep maatschappelijk geëngageerde vrouwen achter je hebt staan die willen ontdekken hoe zij zelf de verandering kunnen zijn die ze willen zien in de wereld door een bijdrage in de politiek
- Je werkt voor of met een vrouwenorganisatie of neemt gewoon zelf het initiatief
- Je wilt iets DOEN aan het beleid een het aantal vrouwen in de politiek (en niet alleen maar praten)

- Je wilt samen met een groep vrouwen ontdekken wat je NU al kunt doen om bij te dragen aan de politiek en betere besluitvorming. Ieder voor zich maar ook samen: door vrouwelijk leiderschap te tonen, allianties te vormen en stappen te zetten om invloed uit te oefenen op onze samenleving.

Beantwoord je bovenstaande vragen heel vaak met JA?

Heb je zin om met mij meer vrouwelijk politiek leiderschapstalent naar boven te halen om een bijdrage te leveren voor een mooiere samenleving? Om samen te ontdekken wat je allemaal kunt bereiken als je zelf de verandering bent die je wilt zien in de wereld? *Juist* in de politiek?

Aarzel niet en contacteer mij!

Dan kunnen we samen die beweging op gang brengen!

Irene Janssen | mail@irenejanssen.nl | 06 215 98 315

Andere projecten van Irene Janssen:

Politiek empowerment programma Leergang Boost jouw vrouwelijk leiderschap! voor vrouwen die hun #vrouwenpower verder willen ontwikkelen in de politiek

Deze boost is bedoeld om vrouwen die politiek actief zijn stil te laten staan bij hun leiderschapskwaliteiten. De leergang is voor vrouwenorganisaties.

De Leergang is als volgt opgebouwd:

- Voorbereiding via **online vragenlijst**
- 2,5 uur durende **interactieve en inspirerende Boost** met daarin:
 - o Ruimte & tijd om eens stil te staan bij jouw persoonlijk leiderschap
 - o Leren over vrouwelijk leiderschap en hoe – in de context van een veranderende wereld – jouw feminiene kwaliteiten bijdragen tot betere besluitvorming
 - o Handvaten om direct aan de slag te kunnen met de uitdagingen in jouw politieke rol door het inzetten van een vrouwelijke leiderschapsstijl
 - o Bovenal: een ochtend vol inspiratie en nieuwe inzichten, je vertrekt met meer energie dan je kwam!
- Skype **VIP Mastermind Masterclass** van 1,5 uur (2 groepen voorzien)
 - o Nadat de deelnemers eerst zelf met de kennis aan de slag zijn gegaan, biedt de Mastermind Masterclass een mogelijkheid om het geleerde zelf toe te passen en hierop feedback te krijgen

Irene Janssen is gelukslobbyist met een talent om mensen binnen en buiten organisaties te verbinden en in beweging te krijgen voor een gezamenlijk geluksdoel. Zij heeft 12 jaar werkervaring als lobbyist in Brussel. Daarnaast publiceert zij regelmatig over de rol van vrouwen en vrouwelijk leiderschap in een veranderende wereld. Als trainer en coach helpt zij vrouwen in de politiek-bestuurlijke wereld om hun eigen talent optimaal in te zetten voor een mooiere samenleving. Dat doet zij onder andere met een online programma voor de politica (www.mijndroominactie.nl).

Aanbevelingen VrouwenPodium 12 september 2016

Op 12 september organiseerde het Vrouwenpodium in Nieuwspoord Prinsesjesdag, een symposium over het thema “Op weg naar 100 jaar Vrouwenkiesrecht”.

Naast de interessante lezing door de AVVN vrouwenvertegenwoordiger 2016 Marije Cornelissen hebben jullie meegedaan aan het Lagerhuisdebat en zijn daarna met elkaar in gesprek gegaan over het onderwerp. “Kiesrecht en hoe stimuleren we (jonge) mensen gebruik te laten maken van dat recht”.

Prinsesjesdag heeft geresulteerd in een aantal aanbevelingen. Enerzijds aanbevelingen voor de politieke partijen en anderzijds aanbevelingen voor de vrouwenorganisaties en maatschappelijke instellingen.

Deze aanbevelingen hebben we gebundeld in [een aanbevelingen boekje dat u hier kunt lezen](#).

Het boekje is inmiddels aangeboden aan de emancipatiewoordvoerders van de verschillende fracties.